รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
ข้อมูล ณ วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

<u>ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ</u>

๑. ชื่อ-สกุล นางสาวสิริน ชะเอมเทศ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๑๗๖ ม.๖ ต.แม่สุก อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง ๕๒๑๒๐

โทรศัพท์ ๐๘๑-๘๘๘๖๐๗๙ Facebook pethlanna.organic.farm Line .....-.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๗ ปัจจุบันอายุ ๕๑ ปี

๔. สถานภาพ ☑ โสด ☐สมรส ☐หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาโท

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะ/สาขาวิชา บริการธุรกิจมหานัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป

๖. อาชีพปัจจุบัน

☑๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร .....๗๑๓,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒

<u>ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)</u>

๑. สินค้าหลัก เกษตรผสมผสาน

ผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากการทำเกษตรแบบผสมผสาน อาทิ ส้มโอ มะม่วง ไก่เนื้อ ไข่ไก่ หมู ควาย ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ถ่านไม้และถ่านอัดแท่ง น้ำส้มควันไม้ ไผ่ พืชสมุนไพร ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร มีบริการจัดประชุม ศึกษาดูงานฟาร์ม มีร้านกาแฟและห้องพักบ้านไม้ไผ่ไว้ให้บริการ

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๔ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑). แปลงเรียนรู้ส้มโออินทรีย์

๒.) แปลงเรียนรู้ไผ่

๓.) แปลงเรียนรู้พืชสมุนไพร (กัญชา/ขมิ้นชัน/ไพล/...)

๔.) แปลงเรียนรู้วานิลลา

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๑๑ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้	หลักสูตร	เนื้อหา/ประเด็น
๑. พลังงานทดแทน และถ่านอัดแท่ง	หลักสูตรพลังงานทดแทนและการผลิตถ่านอัดแท่ง	พลังงานแสงอาทิตย์ การเผาถ่าน การผลิตน้ำส้มควันไม้
๒. การผลิตไผ่เพื่อการค้า การแช่น้ำยาไผ่และแปรรูป	การผลิตและแปรรูปไผ่เพื่อการค้า	การปลูกและขยายพันธุ์ไผ่ การแช่น้ำยาไผ่ การแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
๓. การบริหารจัดการฟาร์มไก่	การบริหารจัดการฟาร์มไก่	การเลี้ยงไก่พื้นเมืองและไก่ไข่อารมณ์ดี การผลิตอาหารไก่อินทรีย์ เทคโนโลยีตู้ฟักไข่
๔. การบริหารจัดการฟาร์มสุกร	การบริหารจัดการฟาร์มสุกร	การเลี้ยงสุกร การผลิตอาหารสัตว์และสุกรแบบลดต้นทุน
๕. พืชสมุนไพร	พืชสมุนไพรทางการแพทย์และการเกษตร	การผลิตและใช้งานกัญชง กัญชา ขมิ้นชัน ไพล ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด ฯลฯ
๖. การปรับปรุงบำรุงดินและการทำปุ๋ยหมัก	การปรับปรุงบำรุงดิน	การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก
๗. ควายไทย	ควายไทยและสัตว์เศรษฐกิจ	การเลี้ยงและการใช้ประโยชน์จากควายไทยและสัตว์เศรษฐกิจอื่นๆ
๘. การเลี้ยงปลาด้วยวิธีธรรมชาติ	การเลี้ยงปลาด้วยวิธีธรรมชาติ	เลี้ยงปลาด้วยวิธีธรรมชาติ
๙. เศรษฐกิจพอเพียง	เกษตรผสมผสาน/เศรษฐกิจพอเพียง/ทฤษฎีใหม่	การทำเกษตรผสมผสาน/เศรษฐกิจพอเพียง/ทฤษฎีใหม่
๑๐. ห้องปฏิบัติการ	ห้องปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	เครื่องมือห้องปฏิบัติการ /การบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช/การผลิตขยายชีวภัณฑ์/การเลี้ยงแหนแดง
๑๑. ศาลาไม้ไผ่	๑.บัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุน ๒.การผลิตพืชอินทรีย์ ๓.การบริหารจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste	๑.การทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุน ๒.การเกษตรตามมาตรฐานคุณภาพGAP และพืชอินทรีย์ ๓.การบริหารจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste.

	๔.การส่งเสริมอาชีพ และหลักสูตรอื่นๆ	๔. การส่งเสริมอาชีพ/ตลาดเกษตรกร/ตลาดออนไลน์/ตลาดโมเดิร์นเทรด/การท่องเที่ยวเชิงเกษตร /แนวทางการเพิ่มมูลค่าผลผลิต / ร้านอาหารร้านกาแฟ/บ้านพักไม้ไผ่

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หมวดหลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ **หลักสูตรหลัก** จำนวน ๖ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.) การผลิตและแปรรูปไผ่เพื่อการค้า (การปลูกและขยายพันธุ์ไผ่ การแช่น้ำยาไผ่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่)

๒.) การปรับปรุงบำรุงดิน (การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ดินปลูก)

๓.) ห้องปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (เครื่องมือห้องปฏิบัติการ /การบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช/การผลิตขยายชีวภัณฑ์/การเลี้ยงแหนแดง)

๔.) การเพิ่มมูลค่าผลผลิต/แปรรูป

๕.) การเกษตรตามมาตรฐานคุณภาพ GAP และพืชอินทรีย์

๖.) การบริหารจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste

๔.๒ **หลักสูตรบังคับ** จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.) เศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน

๒.) การทำบัญชีครัวเรือน/บัญชีต้นทุน

๔.๓ หลักกสูตรเสริม จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.) การบริหารจัดการฟาร์มไก่ (การเลี้ยงไก่พื้นเมืองและไก่ไข่อารมณ์ดี การผลิตอาหารไก่อินทรีย์ เทคโนโลยีตู้ฟักไข่)

๒.) การบริหารจัดการฟาร์มสุกร (การเลี้ยงสุกร การผลิตอาหารสัตว์และสุกรแบบลดต้นทุน)

๓.) พลังงานทดแทน (พลังงานจากแสงอาทิตย์ เทคโนโลยีการเผาถ่าน การผลิตถ่านอัดแท่ง การผลิตน้ำส้มควันไม้)

๔.) พืชสมุนไพร (สมุนไพรทางการแพทย์และทางการเกษตรการผลิตและใช้งานกัญชง/กัญชา ขมิ้นชัน ไพล ฟ้าทะลายโจร บอระเพ็ด ฯลฯ)

๕.) ควายไทยและสัตว์เศรษฐกิจ (การเลี้ยงและการใช้ประโยชน์จากควายไทยและสัตว์เศรษฐกิจอื่นๆ)

๖.) การเลี้ยงปลาด้วยวิธีธรรมชาติ

๗.) การส่งเสริมอาชีพและการตลาด (ตลาดเกษตรกร/ตลาดออนไลน์/ตลาดโมเดิร์นเทรด/การท่องเที่ยวเชิงเกษตร /ร้านอาหารร้านกาแฟ /บ้านพักไม้ไผ่)

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๑.) หลักสูตร การบริหารจัดการฟาร์มตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste เป็นหนึ่งในหลักสูตรของฟาร์มเกษตรอินทรีย์เพชรล้านนา (ศพก.อำเภอแจ้ห่ม) ที่พัฒนาขึ้นมาจากการประมวลกิจกรรมต่างๆรวมทั้งสิ่งที่ได้ปฏิบัติจริงเป็นประจำภายในฟาร์ม

๒.) วัตถุประสงค์ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับฟาร์ม

๓.) เนื้อหา แนวคิดและวิธีการบริหารจัดการฟาร์มตามแนวทาง BCG Economy (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว) และ Zero waste

๔.) รูปแบบ บรรยาย และยกตัวอย่าง ลงพื้นที่เยี่ยมชมตัวอย่างกิจกรรมที่มีการผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste ภายในฟาร์ม

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

- ร่วมเป็นคณะกรรมการ ศพก.จังหวัดลำปาง และประชุมคณะกรรมการ เครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด เสนอแผนพัฒนา ศพก.

- บูรณาการร่วมกับสภาเกษตรกรจังหวัดลำปางและหน่วยงานต่างๆ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย รวมทั้งการผลักดันไผ่ให้เป็นอีกหนึ่งพืชเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

- คณะกรรมการ ศพก.อำเภอแจ้ห่มประชุมแนวทางพัฒนาศพก.และการเกษตรของอำเภอ โดยร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีแผนการพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ BCG และ Zero waste พร้อมดำเนินการประเมินศักยภาพ ศพก.เครือข่าย และจัดทำแผนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา/ปรับปรุง ฐานเรียนรู้ แปลงเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในศูนย์ จากกรมส่งเสริมการเกษตร

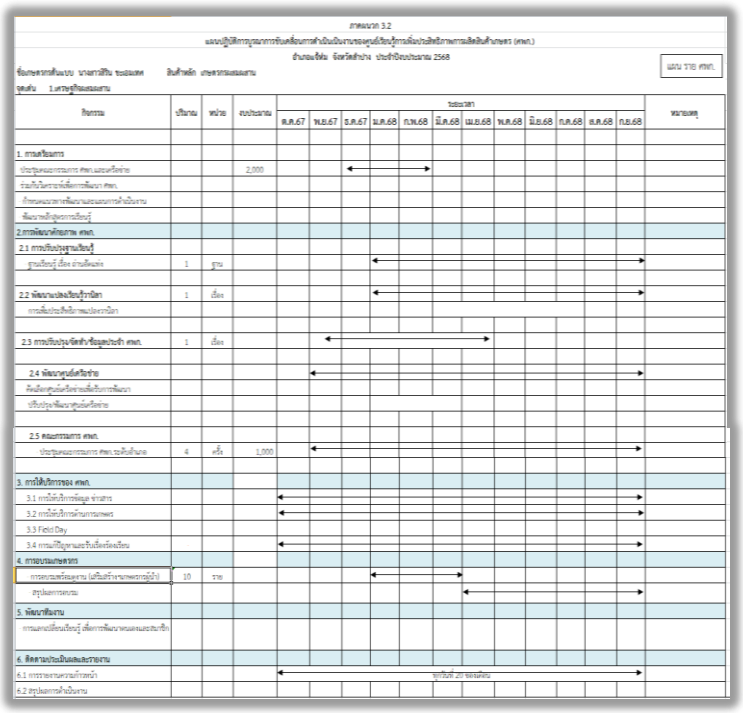

ภาคผนวก 3.2

แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ 2568

แผน ราย ศพก.

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นางสาวสีวิน ขะเอมเทศ สินค้าหลัก เกษตรกรผสมผสาน

จุดเด่น 1.เศรษฐกิจผสมผสาน

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
1. การเตรียมการ																
ประชุมคณะกรรมการ ศพก.และเครือข่าย			2,000			←		→								
ร่วมกับวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา ศพก.																
กำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน																
พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้																
2.การพัฒนาศักยภาพ ศพก.																
2.1 การปรับปรุงฐานเรียนรู้																
ฐานเรียนรู้ เรื่อง อ่านดัดแห่ง	1	ฐาน					←								→	
2.2 พัฒนาแปลงเรียนรู้ราบิลา	1	เรื่อง					←								→	
การเพิ่มประสิทธิภาพแปลงราบิลา																
2.3 การปรับปรุง/จัดทำ/ข้อมูลประจำ ศพก.	1	เรื่อง			←					→						
2.4 พัฒนาศูนย์เครือข่าย					←										→	
คัดเลือกศูนย์เครือข่ายเพื่อรับการพัฒนา																
ปรับปรุง/พัฒนาศูนย์เครือข่าย																
2.5 คณะกรรมการ ศพก.																
ประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ	4	ครั้ง	1,000		←										→	
3. การให้บริการของ ศพก.																
3.1 การให้บริการข้อมูล ข่าวสาร				←											→	
3.2 การให้บริการด้านการเกษตร				←											→	
3.3 Field Day																
3.4 การแก้ปัญหาและรับเรื่องร้องเรียน				←											→	
4. การอบรมเกษตรกร																
การอบรมพร้อมดูงาน (เสริมสร้างรายกษตรกรผู้นำ)	10	ราย					←		→							
สรุปผลการอบรม										←					→	
5. พัฒนาสิ่งงาน																
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาหนองและสมาชิก																
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน																
6.1 การรายงานความก้าวหน้า				←											→	
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน																

<u>ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)</u>

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิมๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ฟาร์มเพชรล้านนาเดิมประกอบกิจการหลักด้านการเกษตรที่เน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยเป็นแหล่งผลิตส้มโชกุนรายใหญ่ของลำปางแม้ส้มโชกุนจะสร้างรายได้ให้ฟาร์มเป็นจำนวนมาก แต่ก็เป็นพืชที่มีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง การจะผลิตส้มเชิงธุรกิจให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพปริมาณมากๆ จะต้องใช้น้ำ ใช้ปุ๋ยและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ/สิ่งแวดล้อมจำนวนมาก อีกทั้งโรคแมลงศัตรูพืชในพื้นที่มีแนวโน้มดื้อยามากขึ้นต้องสูญเงินค่าปุ๋ยเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชมากขึ้นทุกปีๆจึงทำให้คิดว่าการทำสวนส้มเชิงเดี่ยวคงไม่ใช่คำตอบของธุรกิจฟาร์มเพชรล้านนาแห่งนี้ ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนเศรษฐกิจประเทศไทยมีแนวโน้มชะลอการจะบริหารธุรกิจฟาร์มให้อยู่ได้อย่างยั่งยืนตัวเราต้องรอด ลูกน้อง/ลูกสมาชิกก็ต้องรอด

จึงได้ปรับเปลี่ยนความคิดเสียใหม่แล้วหันมาศึกษาและทดลองทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อมุ่งหวังสร้างความยั่งยืนให้ธุรกิจ โดยเพิ่มช่องทางธุรกิจเกษตรที่หลากหลาย (พืช ปศุสัตว์ ประมง และอื่นๆ) ตัดต้นทุนค่าใช้จ่ายปุ๋ย-ยาและลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกหันมาพึงพาตนเองให้มากขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ปัจจุบันฟาร์มเพชรล้านนากลายเป็นฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่สามารถเลี้ยงกิจการให้ดำรงอยู่ได้และยังสามารถช่วยเหลือลูกสมาชิก/คนงานจากชุมชนรอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจต่างๆ ช่วยให้มีรายได้เลี้ยงชีพอย่างเพียงพอและยั่งยืน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ความท้าทายในการบริหารจัดการฟาร์มให้อยู่รอดในทุกสถานการณ์ การบริหารต้นทุน การเพิ่มช่องทางและความสามารถในการแข่งขัน มีส่วนผลักดันให้ต้องนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ รวมทั้งศึกษาค้นคว้า ร่วมวิจัย และเชื่องโยงเครือข่ายกับทุกหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ เพื่อหาแหล่งทุน เทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ ช่วยลดต้นทุนเพิ่มโอกาสและความได้เปรียบให้กับธุรกิจ

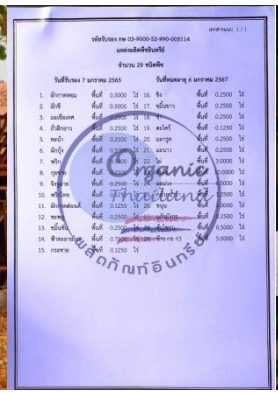

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- สถานีตรวจวัดอากาศ

ฟาร์มเพชรล้านนานอกจากจะเป็นที่ตั้งของสถานีตรวจวัดอากาศขนาดเล็กของสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช) มีการใช้งานข้อมูลพยากรณ์อากาศในพื้นที่ ที่มีความรวดเร็วและแม่นยำค่อนข้างสูง เพื่อวางแผนการผลิตในฟาร์ม เป็นการป้องกันความเสี่ยง/ลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากสภาวะอากาศที่แปรปรวน

- ระบบจ่ายน้ำทางการเกษตรอัจฉริยะ

- ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดเล็ก

- เทคโนโลยีการรักษาเนื้อไม้ (บ่อแช่น้ำยา)

- เตาอิวาเตะ เป็นเตาเผาถ่านจากเศษไม้ ตอไม้ ไม้ไผ่ เป็นเตาเผาขนาดใหญ่ ใช้ระบบหมุนเวียนความร้อนกลับ สามารถทำอุณหภูมิการเผาได้สูงมากถึง ๗๐๐ - ๑๐๐๐ °C (สูงกว่าการเผาถ่านด้วยระบบทั่วไป) ทำให้สามารถกำจัดสารทาร์ รวมทั้งกำจัดสารพิษหรือสารก่อมะเร็งต่างๆออกจากตัวถ่านได้ ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เป็นถ่านไม้มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และไร้ควัน นอกจากนี้ในกระบวนการผลิตถ่านยังได้ผลผลิตพลอยได้ (Byproduct) เป็นน้ำส้มควันไม้จำนวนมาก ที่สามารถนำไปใช้เพื่อไล่แมลงในการเกษตรหรือต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆได้

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

สถานีตรวจวัดอากาศ

สถานีตรวจวัดอากาศสามารถรายงานสภาวะอากาศภายในพื้นที่ตำบลและใกล้เคียงได้อย่างแม่นยำและเป็นปัจจุบัน โดยเกษตรกรต้นแบบสามารถติดตามข้อมูลผ่านแอพพลิเคชั่น เพื่อวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์สภาวะอากาศในพื้นที่อย่างแม่นยำ แล้วปรับแผนการปฏิบัติงาน สั่งการให้เหมาะสม และทันท่วงที

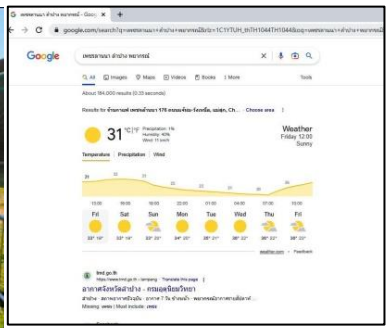

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น

- ฟาร์มเพชรล้านนาได้ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรที่เน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยวแบบใช้สารเคมี มาเป็นการทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ โดยมีการวิเคราะห์พื้นที่ พร้อมกับศึกษาหากิจกรรมการเกษตรและพืชทางเลือกใหม่ๆ ที่หลากหลาย ซึ่งคาดว่าจะมีศักยภาพและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของอำเภอแจ้ห่ม มาทดลองปลูก/เลี้ยงในพื้นที่ หยุดใช้สารเคมีภายในสวนเพื่อเตรียมการไปสู่เกษตรอินทรีย์ และมีการวางแผนปลูกพืชโตไวเช่นไผ่ ไว้สำหรับการบริโภค ใช้สอย และช่วยฟื้นฟูดินและระบบนิเวศน์จากเดิมที่เคยเสื่อมโทรม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไรเช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๖.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) .....ส้มโอ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒) .....มะม่วง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖.๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓) .....ไผ่..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๔) .....วานิลลา..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๕) .....กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕ .....(ไร่-งาน-วา)

๑.๖) .....สมุนไพร..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕ .....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) .....ปลานิล..... จำนวน.....๒ บ่อ.....(๒,๐๐๐ตัว)

๒.๒) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) .....สุกร..... จำนวน.....๑๐๐.....(ตัว)

๓.๒) .....กระบือ..... จำนวน.....๔๑..... (ตัว)

๓.๓) .....ไก่พื้นเมือง..... จำนวน.....๑,๐๐๐..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) .....ถ่าน..... จำนวน.....๕๐๐.....(กระสอบ)

๔.๒) .....มูลควาย..... จำนวน.....๑,๐๐๐.....(กระสอบ)

๔.๓) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ส้มโอ.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) .....ค่าวัสดุห่อผล.....ลูกละ ๐.๕ บาท เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) .....ค่าแรงงานห่อผล.....ลูกละ ๑ บาท เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓) .....ค่าปุ๋ยคอก.....ลูกละ ๐.๕ บาท เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) .....ค่าพ่นอาหารเสริม.....ลูกละ ๐.๕ บาท เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่

๑.๕) .....ค่าแรงงานเก็บ+แพ็ก.....ลูกละ ๕ บาท เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต .....ลูกละ ๐.๕ บาท เป็นเงิน.....๑,๕๐๐.....บาท/ไร่

รายได้...๔,๐๐๐...บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน(ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไข่ไก่ ถ่าน ส้มโอ .....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑,๐๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์(ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไก่ขุน.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๔,๐๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน(ได้รายเดือนจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....หมูขุน.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๐,๐๐๐....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี(ได้รายปีจากการจำหน่วยสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไผ่.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๒๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- การทำอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ช่วยสร้างรายได้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยไม่ต้องเสี่ยงกับสารเคมีอันตราย
- เป็นต้นแบบและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ชุมชนในการทำอาชีพการเกษตรแบบยั่งยืน
- ช่วยให้แรงงานในชุมชนได้มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงชีพและบางรายสามารถเลี้ยงส่งลูกหลานจนเรียนจบปริญญาตรีได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเกษตรอินทรีย์และเศรษฐกิจ BCG เพื่องดการใช้สารเคมีทุกชนิด อาศัยธรรมชาติควบคุมธรรมชาติช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาระบบนิเวศน์ในพื้นที่ให้สมดุล เช่น

- การปลูกไผ่ พืชที่มีศักยภาพสูงและโตไว มีการปลูกไผ่ใช้บริโภคหน่อ ใช้สอยเนื้อไม้ทำสิ่งปลูกสร้าง ทำไม้ค้ำยัน ทำโรงเรือน ทำคอกปศุสัตว์ เป็นพืชโตไว ใช้คลุมวัชพืช สร้างร่มเงาและความชุมชื้น ช่วยฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรมและฟื้นฟูระบบนิเวศน์ได้ในเวลาอันสั้น และใบที่ร่วงยังนำมาใช้ทำปุ๋ยหมักบำรุงต้นไม้อื่นได้ดี
- การเลี้ยงควายเพื่อทดแทนแรงงานตัดหญ้า นอกจากนี้ควายยังเป็นโรงงานผลิตปุ๋ยที่ดีและเป็นแรงงานใส่ปุ๋ยปรับปรุงดินในฟาร์มแบบอัตโนมัติ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ศพก.อำเภอแจ้ห่มมีการวางผังฟาร์มโดยให้มีปลูกต้นไม้จำนวนมากไว้รอบบริเวณ เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และไม่ใช้สารเคมี เพื่อใช้ประโยชน์ทั้งบริโภค ใช้สอย ให้ร่มเงาและสร้างระบบนิเวศน์ภายในสวน อาทิ ไผ่ ไม้สัก ส้มโอ มะม่วง ฯลฯ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะศพก.เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

อำเภอแจ้ห่มประกอบด้วย ๗ ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งผึ้ง ตำบลแม่สุก ตำบลปงดอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลเมืองมาย ตำบลวิเชตนคร และตำบลบ้านสา มีหมู่บ้านทั้งหมด ๖๖หมู่บ้าน พื้นที่รวมทั้งอำเภอ ประมาณ ๖๓๙,๖๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๑๑% (๖๘,๗๘๙ไร่) มีประชากรรวมทั้งหมด ๓๙,๔๒๒ คน หรือ ๑๔,๑๙๓ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา หรือแปรรูปด้านการเกษตร รวมประมาณ ๖,๕๕๒ ครัวเรือน พืชที่นิยมปลูกในพื้นที่ เช่น

- ข้าว และข้าวโพด (ทุกตำบล)
- มันสำปะหลัง (ตำบลปงดอน ตำบลแม่สุก ตำบลทุ่งผึ้ง)
- สับปะรด (ตำบลบ้านสา)
- ถั่วลิสง (ตำบลเมืองมาย)
- มะนาว (ตำบลทุ่งผึ้ง)
- ยางพารา (ตำบลแม่สุก ตำบลทุ่งผึ้ง ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร)
- ลำไย (ตำบลวิเชตนครตำบลแม่สุก ตำบลทุ่งผึ้ง ตำบลแจ้ห่ม ตำบลบ้านสา)
- ผักกาดเขียวปลี (ตำบลทุ่งผึ้ง ตำบลแม่สุก ตำบลปงดอน ตำบลบ้านสา)
- พืชเมล็ดพันธุ์ผักต่างๆ (ตำบลปงดอน ตำบลแจ้ห่ม ตำบลวิเชตนคร)

มี ศพก.หลัก ๑ แห่ง และเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ ศพก. ๓๘ แห่ง นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายศูนย์ปราชญ์ชุมชน และศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรกระจายอยู่ในทุกๆตำบล

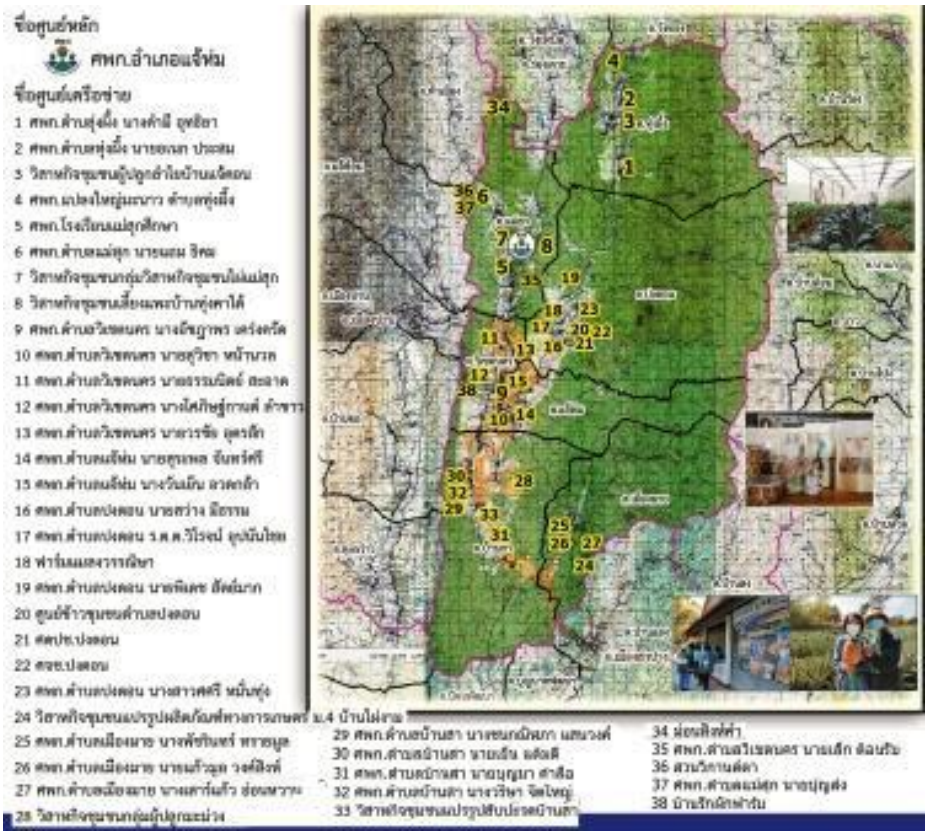

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงานและเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศพก.อำเภอแจ้ห่มเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหลักของฟาร์มเพชรล้านนา ซึ่งภายในมีทั้งบุคลากร สถานที่และกิจกรรมด้านการเกษตรที่หลากหลาย และมีความพร้อมในการให้บริการจัดประชุม ถ่ายทดความรู้ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ให้แก่ผู้ที่สนใจทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สมาชิกเครือข่ายด้านการเกษตร ชาวบ้านทั่วไปทั้งในและนอกชุมชน

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เช่น

๔.๑.๓.๑ บริการช่วยเหลือและให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนไม่ดี เกษตรกรสมาชิกผลิตสินค้าออกมาแล้ว แต่ไม่สามารถจำหน่ายได้

- แนวทางแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ประธานศพก.จะช่วยประสานผู้ที่มีศักยภาพด้านการตลาดให้เข้ามาช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของสมาชิกผ่านการไลฟ์สดขายของและผ่านช่องทางทั้งออฟไลน์อื่นๆด้วย รวมทั้งใช้แนวทาง “สินค้าแลกสินค้า”ระหว่างเครือข่ายในชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถระบายสินค้า เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ และลดค่าใช้จ่ายครัวเรือน

- แนวทางแก้ไขปัญหาระยะต่อไป แนะนำให้วางแผนการผลิตในรอบฤดูกาลใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือหันไปทำพืชนอกฤดูนอกจากนั้นควรทำเกษตรแบบผสมผสานตามความเหมาะสมของพื้นที่ตนเพื่อกระจายความเสี่ยงและเป็นวิธีช่วยสร้างรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปีซึ่งแม้จะสร้างรายได้ให้ไม่มากมายในครั้งเดียว แต่ก็จะช่วยเกษตรกรให้สามารถดำรงชีพเลี้ยงครอบครัวอยู่ได้โดยไม่ลำบากเกิน

๔.๑.๓.๒ บริการช่วยเหลือและให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร

- ศพก.อำเภอแจ้ห่ม เป็นต้นแบบของการทำการเกษตรในพื้นที่แล้งน้ำ เนื่องจากมีการวิเคราะห์พื้นที่ฟาร์มแล้วว่าเป็นพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ จึงหันมาดำเนินกิจกรรมที่ใช้น้ำน้อยลง ปลูกไผ่เพื่อเร่งสร้างระบบนิเวศน์ให้ร่มรื่นในระยะเวลา ๓ ปี ปลูกพืชทนแล้งแต่มีศักยภาพสูง เช่น ส้มโอ แบ่งพื้นที่บางส่วนทำนา ๑ ฤดูกาลไว้แค่เพียงพอสำหรับใช้ในการบริโภคตลอดปี พร้อมขุดบ่อสร้าง/แหล่งกักเก็บน้ำสำรองกระจายไว้โดยรอบบริเวณสวน และเลี้ยงปศุสัตว์เช่น ไก่ หมู และควาย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร สภาเกษตรกร ธ.ก.ส. มหาวิทยาลัยต่างๆ และร่วมเวทีเสวนา เวทีแลกเปลี่ยนต่างๆ แล้วนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับกลับมาถ่ายทอด หรือแจ้งให้เกษตรกรและสมาชิกเครือข่ายได้รับรู้รับทราบทุกครั้ง

- บริการความรู้วิชาการเกษตรภายในฟาร์มให้แก่หน่วยงานราชการและเอกชน เกษตรกรทั่วไป นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษากิกรรมด้านการเกษตร อาทิ แนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรมูลค่าสูง เช่น วานิลลา สมุนไพรทางการแพทย์ เช่น กัญชง กัญชา รวมทั้งการวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัย เช่น การเลี้ยงไก่อารมณ์ดีร่วมกับหน่วยงานมหาวิทยาลัย การทดลองปลูกกัญชาทางการแพทย์ร่วมกับหน่วยงานกรมแพทย์แผนไทย เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ศพก.อำเภอแจ้ห่มขยายผลองค์ความรู้ผ่านช่องทางการเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบของการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตร BCG และZero waste ในชุมชน พร้อมให้บริการให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทพื้นที่และศักยภาพของตนเอง ตัวอย่างเช่น

- **แปลงเรียนรู้ไผ่** มีเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ไผ่ตำบลเมืองมาย เข้ามาศึกษาเรียนรู้หลักสูตรการเพาะปลูกและขยายพันธุ์ไผ่ โดยขยายผลเครือข่ายการเพาะปลูกไผ่ในพื้นที่จำนวนมาก ปัจจุบันชุมชนตำบลเมืองมายมีไผ่ไว้ใช้สอย สร้างรายได้จาการขายเนื้อไม้ลำไผ่ป้อนโรงงานและการก่อสร้างทั่วไป รวมทั้งมีหน่อไม้ไว้บริโภคอย่างเพียงพอ สร้างแหล่งอาหารให้ชุมชนได้อย่างยั่งยืน และสร้างพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน

- ฟาร์มต้นแบบการทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ ปัจจุบันมีเกษตรกรและเครือข่าย ศพก.ที่ได้เข้ามาศึกษาต้นแบบจากศพก.อำเภอแจ้ห่มจำนวนมาก ทำให้เกษตรกรหลายรายมีแรงจูงใจดำเนินกิจกรรมการเกษตรของตนตามแนวทางเกษตรกผสมผสาน และให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของตัวเกษตรกรผู้ผลิตเองและผู้บริโภคที่เป็นลูกค้าด้วย อาทิ ศพก.ตำบลบ้านสา นางชนกณิฬภา แสนวงศ์ ,ศพก.ตำบลแม่สุก นายแถม ธิคม ,ศพก.ตำบลแจ้ห่ม นายสุรพล จันทร์ศรี และมีบาง ศพก.เครือข่าย สามารถพัฒนาสู่การทำเป็นเกษตรอินทรีย์ได้ เช่น ศพก.ตำบลแจ้ห่ม นางวันเย็น อวดกล้า ศพก.ตำบลวิเชตนคร นายธรรมนิตย์ สะอาด ศพก.ตำบลแม่สุก นายบุญส่ง ปันงาม เป็นต้น

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

ฟาร์มเพชรล้านนา เปิดบริการให้เกษตรกรในชุมชนและทุกหน่วยงานต่างๆทั้งในและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตร สภาเกษตรกร ธ.ก.ส. มหาวิทยาลัย และกรมแพทย์แผนไทย ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรทุกระดับ ทั้งนี้ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรพัฒนาฟาร์มเพชรล้านนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอแจ้ห่ม เพื่อสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้หลักและเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของอำเภอแจ้ห่ม ทั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ ปราชญ์ชุมชน แปลงใหญ่ Smartfarmer เป็นต้น รวมทั้งเป็นแหล่งทำงานวิจัยเพื่อพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตรร่วมกับหน่วยงานต่างๆ อีกด้วย

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ประธานคณะกรรมการศพก.อำเภอแจ้ห่มเป็นผู้จัดการในการบริหารกิจการด้านการเกษตรในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของอำเภอแจ้ห่ม
- เป็นผู้ประสานงาน เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรในชุมชน และคอยช่วยเหลือ/สนับสนุนหน่วยงานต่างๆ พร้อมร่วมขับเคลื่อนงานนโยบายด้านการเกษตรสู่ชุมชน
- เป็นแกนนำในการรวบรวมเกษตรกรผู้นำ ปราชญ์ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในชุมชนให้มาร่วมเป็นเครือข่าย เพื่อช่วยกันส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรของอำเภอ
- ส่งเสริมและผลักดันเกษตรกรทั้งในและนอกชุมชนให้มีความรู้ด้านการเกษตร ด้านการบริหารจัดการฟาร์ม เทคโนโลยีนวัตกรรม ส่งเสริมและผลักดันให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคตามแนวทางเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรที่ปลอดภัยจากสารเคมี เป็นต้นแบบของการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางออกด้านต่างๆ แก่เกษตรกรและสมาชิกในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็นศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- เป็นฐานที่มั่นสำคัญของแหล่งเรียนรู้อำเภอแจ้ห่มที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ชุมชน
- เป็นตัวอย่างในการทำการเกษตร สามารถถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และแนวทางทำการเกษตรที่ดีสู่ชุมชน
- มีโอกาสร่วมกับหน่วยงานรัฐและมหาวิทยาลัยได้มาใช้ ศพก.เป็นสถานที่ ศึกษาวิจัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมทางการเกษตรมาทดลองใช้ในพื้นที่ เช่น เทคโนโลยีปลูกกัญชาทางการแพทย์ในพื้นที่ภาคเหนือแบบในโรงเรือนและแบบนอกโรงเรือน การวิจัยประยุกต์ใช้สมุนไพรกัญชาสำหรับไก่เนื้อและไก่ไข่ การศึกษาและทดลองปลูกพืชมูลค่าสูงเช่นวานิลลา เป็นต้น

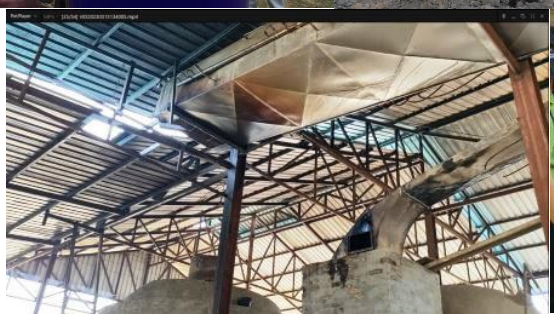

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- เป็นผู้นำด้านการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรมูลค่าสูง เกษตรอินทรีย์ เกษตรตามแนวเศรษฐกิจ BCG และ Zero waste ของอำเภอแจ้ห่ม
- เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมเครือข่ายเกษตรกร และตัวกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ผู้ประกอบการ และเกษตรกรในชุมชน
- คอยช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เครือข่าย ชุมชนให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคและรอดพ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจไปด้วยกันได้ และยังช่วยให้ชาวบ้านในชุมชนมีทัศนคติที่ดีด้านการเกษตร และรักในอาชีพเกษตรกรของตน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ทำหน้าที่เป็นประธาน ศพก.อำเภอแจ้ห่มทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเครือข่ายเกษตรกรในการเข้าร่วมประชุม จัดแสดงนิทรรศการและร่วมกิจกรรมด้านการเกษตรอื่นๆทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
- ช่วยสนับสนุนสมาชิกให้สามารถวางแผนการผลิต และดูแลการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาวะอากาศในพื้นที่
- รับช่วยเหลือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าของสมาชิกเครือข่ายและวิสาหกิจชุมชน ผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อช่วยระบายสินค้า
- หากมีแขกผู้เข้าร่วมการประชุม ผู้บริหารระดับเขตหรือระดับประเทศ คณะศึกษาดูงานเกษตรกร นักท่องเที่ยว หรือผู้ที่มีกำหนดการมาเยี่ยมเยือนในลักษณะเป็นหมู่คณะกลุ่มใหญ่ๆ ศพก.อำเภอแจ้ห่มจะรีบแจ้งและเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่าย ศพก. แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรของอำเภอแจ้ห่มให้สามารถสินค้าผลผลิตของตนมาจัดแสดงและจำหน่ายบริเวณหน้าศูนย์ได้

- บริจาคเงินทุนการศึกษา อุปกรณ์กีฬาให้แก่เยาวชนในชุมชน และมอบปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาล

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ข้อคิดประจำตัว ได้แก่

๑) ทำอะไรให้มีความสุข

๒) อดทนรอให้เป็น

๓) ต้องมีความพยายาม

ข้อคิดในการทำงาน

๑) เห็นคุณค่าของสิ่งที่เราทำ มุ่งมั่นจริงจังอย่างตั้งใจ

๒) อะไรที่เสี่ยงมากก็อาจสร้างผลตอบแทนได้มาก (Hi-risk Hi-return) แต่ต้องศึกษามันให้ดี และมีแผนสำรองไว้เสมอ

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑.ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

เกษตรอำเภอแจ้ห่มและทีมนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอแจ้ห่ม ร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานถอดบทเรียนประธาน ศพก.อำเภอแจ้ห่ม

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน (SWOT analysis) และผู้เกษตรกรหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holders analysis)
- โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก
- สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น องค์ความรู้ประสบการณ์บทเรียน และ Case study ใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลรายได้และต้นทุนการผลิต

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลส่วนตัว ไม่ควรเผยแพร่ทั่วไป เช่น เลขบัตรประชาชน

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย อำเภอแจ้ห่ม